

ZORGVERNIEUWING

Kliniek moet vooral niet als ziekenhuis voelen

Sandra Olsthoff
Bilthoven

Het eerste gespecialiseerde borstkankerziekenhuis van Nederland is een doorslaand succes. Maar in de toekomst is zo'n vernieuwend concept niet meer mogelijk, waarschuwt arts en oprichter Jan van Bodegom.

'Hier is elke medewerker een borstkankerspecialist. De chirurg en de fysiotherapeut, maar ook de administratief medewerker en de gastvrouw', verklaart Van Bodegom het succes van zijn Alexander Monro Borstkankerziekenhuis in Bilthoven. Een 80-jarige met een gebroken heup is een andere patiënt dan een vrouw van 35 die mogelijk borstkanker heeft', zegt hij. 'Onze gastvrouwen zien alleen die laatste groep. Ze hebben in een oogopslag door hoe het met iemand gaat.'

De kliniek, prachtig gelegen in de bossen, opende een jaar geleden de deuren. Patiënten kunnen er terecht voor alle zorg rond borstkanker: van diagnostiek, operatie en reconstructie tot chemotherapie en psychologische nazorg. In het eerste jaar zagen Van Bodegom en zijn team zo'n 1.300 patiënten, en de waardering is hoog. Op Zorgkaart, een site

waar patiënten ervaringen met een zorgverlener delen, scoort het ziekenhuis gemiddeld een 9,8.

Ze roemen in hun recensies de persoonlijke aandacht en snelle werkwijze van het ziekenhuis. Wie 's ochtends de kliniek belt kan vaak dezelfde dag nog terecht voor een afspraak. Binnen een paar uur weet de patiënte of ze borstkanker heeft of niet. Die angstige uren kan ze doorbrengen in de rustige, stijlvolle huiskamer die uitkijkt op het groen. Het (nep)haardvuur knapt, en de gastvrouw rikt kopjes thee of cappuccino aan. In een algemeen ziekenhuis zit al snel een week tussen het eerste onderzoek en moment van de uitslag. Je zult maar patiënt zijn', zegt Van Bodegom met onverholen verbijstering in zijn stem, het grote lichaam over de tafel in een spreekkamer hangend. 'De onzekerheid waarin je iemand achterlaat is enorm. En dat hóft dus helemaal niet.'

Van Bodegom werkte zelf jarenlang als chirurg in een algemeen ziekenhuis. Hij wilde zich daar al helemaal toeleggen op de behandeling van borstkanker. Want dat maakt de zorg beter én goedkoper, redeneert hij. Hoe meer ervaring met een behandeling, hoe minder fouten worden gemaakt en hoe beter de resultaten. Maar Van Bodegom kreeg het niet voor elkaar. 'In een gewoon ziekenhuis zijn de verschillende specialisten voortdurend met elkaar in concurrentie om schaarse ruimte en middelen. Als je daar duizend borstkankepatiënten wilt doen, moet de darmchirurg eruit. De gevestigde belangen zijn te groot om echt vernieuwend te kunnen zijn.'

De ideeën die Van Bodegom in zijn jaren als chirurg opdeed over echt patiëntgerichte zorg, zijn tot in detail uitgewerkt in het borst-

Oprichter van het Alexander Monro Borstkankerziekenhuis Jan van Bodegom tijdens een overleg in de Marie Curiekamer.

FOTO: ERIK VAN T'WOUD

1 jaar

De kliniek opende op 23 mei 2013 de deuren.

1300

Ruim 1300 patiënten bezochten de kliniek.

259

Het aantal operaties in het eerste jaar was 259.

kankerziekenhuis. Zo ziet de kliniek er vooral niet uit als een ziekenhuis. Het is er ruim en licht en ademt de sfeer van een hotel. De spreekkamers, vernoemd naar 'krachtige vrouwen', ademen allemaal een andere sfeer. En wanneer een patiënte in bijvoorbeeld de Frida Kahlokamer slecht nieuws heeft gekregen, wordt dat genoteerd in het patiënten dossier. Het personeel zorgt er dan voor dat ze nooit meer in die kamer hoeft te komen.

Inmiddels werken er 75 mensen, allemaal in loondienst. Voor de beste zorg moet iedereen nauw samenwerken, we zijn echt een team. Daar past een maatschappijstructuur, waar iedereen per verrichting wordt betaald, niet bij', zegt Van Bodegom. De zorg in het borstkankerziekenhuis werd niet vanaf het begin door alle zorgverzekeraars gecontracteerd. Gevolg was dat verzekeren van bijvoorbeeld Achmea tot voor kort slechts een deel van de kosten van een behandeling vergoed kregen; de rest kwam voor rekening van de patiënte zelf.

Als het aan minister Edith Schippers van Volksgezondheid ligt mogen zorgverzekeraars de vergoeding voor behandeling bij een ongecontracteerde zorgverlener helemaal terugdraaien naar €0. De Tweede Kamer spreekt donderdag over dit voorstel.

Het zou een ramp zijn voor vernieuwing in de zorg als Schippers haar zin krijgt, stelt Van Bodegom. Een gespecialiseerde kliniek voor prostaatkanker bijvoorbeeld, zal er volgens hem op deze manier niet meer komen. 'Verzekeraars contracteren niet puur op basis van kwaliteit, maar het gaat ze ook om het beschermen van gewestigde belangen. Er zal straks geen initiatief kunnen ontstaan los van een al bestaand ziekenhuis.'

Loondienst

'We zijn een echt team, structuur van maatschappij past hier niet bij'

Vergoeding

Kliniek heeft niet met alle zorgverzekeraars contract gesloten